

PITIÜSES: PLANTILLES DELS IES I PROPOSTES DE L'STEI-I

Edelmiro Fernández

professor d'ensenyament secundari i membre del Consell Plenari de l'STEI-i

Al llarg del primer trimestre del curs escolar 2001/02 l'STEI-i va intentar realitzar una aproximació a la realitat dels centres d'ensenyament secundari i de règim especial de les Pitiüses. La nostra tasca es va centrar entre d'altres en els següents aspectes: situació de les plantilles de professorat, personal no docent, oferta educativa existent, infraestructura i equipaments. Per a la realització d'aquest estudi hem comptat amb la col·laboració dels centres, molt especialment dels equips directius, als quals volem agrair la seva disponibilitat.

En aquest article intentaré resumir part de les observacions i conclusions d'aquest treball (moltes de les quals ja coneix part del professorat de les Pitiüses) i al mateix temps apuntar algunes propostes per intentar canviar la situació.

Plantilles de professorat

L'aspecte més destacat pel que fa a la plantilla de professorat dels IES i centres de règim especial és l'altíssim % de professorat interí. Aquesta és una situació ben coneguda per tota la comunitat educativa i la societat de les Pitiüses. És una situació que afecta tots els centres, tots els cossos docents i gairebé totes les especialitats.

Una observació amb més detall ens mostra el següent:

	p. interí	p. definitiu	p. en altres situac.
IES:	52'3 %	38'7 %	9 %
EOI:	76 %	6 %	18 %
E. Arts:	62 %	31%	7 %
Conserv.:	75 %	25 %	

Si observem les xifres dels diversos IES (taula 1) trobem que tots en tenen un alt percentatge: només un dels 8 centres té prop de 2/3 de professorat definitiu, 2 centres en tenen prop de la meitat i la resta se situen entre un 22 % i un 38 %. Els centres amb un % més alt de definitius són els centres més antics

(plantilla més consolidada) i ubicats al municipi de Vila.

Pel que fa a les xifres per cossos docents (taula 2) resulta significatiu el baix % de definitius entre el Professorat Tècnic de FP (21 %) els Mestres destinats als IES (29 %), Professorat d'Escola Oficial d'Idiomes (6 %) i Professorat d'Arts Plàstiques i Disseny (33 %). Aquí voldria destacar que quasi el 75 % dels mestres del Primer Cicle d'ESO són interins, situació que no té perspectives de canviar a curt termini i que és especialment significativa.

Observem ara les dades referides a algunes especialitats del cos de Prof. d'Ens. Secundari (taula 3) i veurem diferències notòries entre elles. Així, només hi ha una especialitat amb més de 2/3 de definitius (FQ), i són més de la meitat definitius a GH, LE, BG i Ll. Clàssiques. Entre les especialitats amb un % més alt de professorat interí tenim: LC, FR, AL, TC, MU i PS-PD (aquesta especialment significativa). Resulta especialment preocupant la situació dels Departaments d'Orientació dels IES i EOEP (taula 4). Podem destacar que només 1 de les 9 orientadores dels IES és definitiva, tots el professorat de suport a l'àrea pràctica (AP) són interins i la gran majoria del professorat d'àmbit (11 de 16). A l'EOEP només 1 PS-PD dels 8 és definitiva. De nou s'ha de destacar la situació dels i de les orientadors/es dels IES; la seva continuïtat en el centre és absolutament

Taula 1

Professorat dels IES de les Pitiüses per cossos docents i situació administrativa

IES Pitiüses 2001-02	PES		PES FP		PT FP		Mestres		Total	Definitius		Interins		Altres	
	Total	Def	Total	Def	Total	Def	Total	Def		Total	%	Total	%	Total	%
I. Macabich	52'5	32'5	6	0	15	4	7	3	80'5	39'5	49	35	43	6	7'5
Santa Maria	51'5	36					4'5	0	56	36	64	18	32	2	4
Blanca Dona	57	34	8	3	9	3	8'5	0	82'5	40	48'4	35'5	43	5	8'6
Sa Colomina	50	12	2	0	1	0	10	2	63	14	22'2	40	63	9	14'8
Algarb	63	26	2	0	4	1	11	3	80	30	37'5	45	56	5	6'5
Quartó de Portmany	61	23	6	1	5	1	13	6	85	31	36'4	49	57	5	6'6
Xarc	69	19	1	0	4	0	13'5	5	87'5	24	27'4	49'5	58	14	14'6
Marc Ferrer	37'5	10	4	0	4	0	6	2	51'5	12	23'3	34'5	67	5	9'7
Total	441'5	192'5	29	4	42	9	73'5	21	586	226'5	38'7	306'5	52'3	51	9

PES: Professorat d'Ensenyament Secundari

Def.: Professorat definitiu

PES FP: Prof. d'Ens. Sec. de Formació Professional

Int.: Professorat interí

PT FP: Professorat Tècnic de Formació Professional

Altres: Prof. en pràct., expec. de destí, com. de serveis

necessària per coordinar i desenvolupar els diversos projectes del centre (Garantia Social, Diversificació Curricular, Pla d'Atenció a la Diversitat, PIES,..)

Personal no docent

Pel que fa a aquest sector, més del 60 % d'aquests treballadors i treballadores estan en situació d'instabilitat, amb condicions laborals diverses: interins, contractes de 6 mesos, persones contractades via ETT,...

Per altra banda, pràcticament tots els centres necessiten més personal no docent. Calculem en almenys un 10 % l'increment necessari de plantilla, sense incloure els treballadors socials (cap IES no té un treballador social).

Infraestructura i equipaments

Un dels principals problemes que presenten els IES d'Eivissa és el de la manca d'espai, que en molts dels

centres es converteix en massificació o "hiperutilització" dels espais del centre. La majoria superen els 700 alumnes (sumant l'alumnat d'ESO, Batxillerat i FP). Això els està convertint en centres amb un gran volum d'alumnat (i de professorat), superior al que s'havia previst escolaritzar.

Les principals conseqüències d'aquesta situació són:

- Ubicació d'aules a espais inicialment no previstos: annex de l'IES Quartó de Portmany (amb aules no homologades i un situació dolenta); ubicació temporal durant 4 mesos d'aquest curs dels segons de Batxillerat de l'IES Sa Blanca Dona a l'edifici de l'INEM); aulari de l'IES Xarc de Santa Eulària.

- Dificultats d'organització dels centres per fer desdoblaments, reforços i optatives (en ocasions s'ha de buscar hora per hora l'espai per poder realitzar una determinada activitat).

- Reducció del nombre d'espais per als departaments didàctics, transformant-los en espais per a la docència.

- Ocupació d'espais específics (tallers de FP, biblioteca, aules específiques,..) per poder fer classes.

- Impossibilitat de poder organitzar-se en aules-grup, obligant l'alumnat a itinerar per diverses aules al llarg de cada jornada (IES I. Macabich)

Taula 2

Prof. de centres de Secundària i Ens. de Règim Especial

	Def.	Interins	Altres	Total	% Def.	% Int.
Prof. Ens. Sec.	196'5	243	44	477'5	41	51
Prof. Tècnic F.P.	9	31	2	42	21	74
Mestres	21	45'5	7	73'5	29	63
Prof. E.O.I.	1	13	3	17	6	76
Prof. Ars P. i D.	5	10		15	33	67
Mestres T. Ars P. i D.	4	2		6	67	33
Prof. del Conservatori	4	12		16	25	75

Taula 3
Professorat d'Ensenyament Secundari per especialitats

	Def.	Exp.	C.S.	Pràct.	Int.	TOTAL	% Def.	% Int.		
LC	15		3	2	24	44	34	55		
LE	21	1		4	12'5	38'5	55	32		
GH	25'5			1	15'5	42	61	37		
FQ	16	1		1	6	24	67	25		
FR	4				7'5	11'5	35	65		
AN	20		1	2	20	43	47	47		
AL	1				7	8	13	87		
MA	19		2	3	20'5	44'5	43	46		
BG	16	1		1	12	30	53	40		
DI	11			3	8'5	22'5	49	38		
TC	7	1		4	13'5	25'5	27	53		
MU	6				7	13	46	54		
EF	11		2	1	9'5	23'5	47	40		
LLA	3	9			2	5	15	60	40	
GR	4				4	6				8
CC	2									2
FI	6			4	6	16	38	38		
EC	4			1	2'5	7'5	53	33		
PS	1+1				8+7	9+8	12	88		

LC: Llengua Catalana LE: Llengua Espanyola GH: Geografia i Història
 FQ: Física i Química FR: Francès AN: Anglès
 AL: Alemany MA: Matemàtiques BG: Biologia i Geologia
 DI: Dibuix TC: Tecnologia MU: Música
 EF: Educació Física LLA: Llatí GR: Grec
 CC: Cultura Clàssica FI: Filosofia EC: Economia
 PS: Psico-pedagogia

· Inexistència o insuficient nombre d'espais específics (aules d'audiovisuals, Informàtica, Música, Plàstica, aula d'usos múltiples,..)

· Dificultats per a la neteja degut a l'existència de doble torn o a l'ocupació d'espais matí i tarda.

Algunes propostes per intentar canviar la situació

Propostes per donar estabilitat a les plantilles dels centres:

* *Pacte d'estabilitat del professorat interí.*

A finals del curs passat es va signar un acord entre la Conselleria d'Educació i Cultura i l'STEI-i per donar continuïtat en el treball al professorat interí durant 3 cursos acadèmics. Valoram positivament aquest acord per millorar la situació del professorat i la qualitat de l'ensenyament facilitant la continuïtat de les plantilles.

* *Modificació del sistema d'accés a la funció pública docent*
 Denunciam la negativa del MECD a negociar un nou sistema d'accés. Des de l'STEI-i (integrat a la Confederació d'STEs) i altres sindicats treballam per intentar derogar el RD 850/93 i defensam un accés diferenciat per al professorat interí.

* *Convocatòria d'oposicions per illes*

De cara a la propera convocatòria d'oposicions, demanam que en la convocatòria d'enguany es facin les oposicions per illes (al igual que s'han fet les darreres convocatòries al cos de mestres). Pensam que almenys en algunes especialitats aquesta oferta seria viable.

* *Valoració específica de la situació de Formentera*

Les característiques de Formentera fan necessària per part de l'Administració una consideració especial, adoptant mesures per incentivar la permanència del professorat en aquesta illa.

* *Oferta formativa universitària*

Demanam de la UIB una oferta adequada per cobrir la demanda de determinades especialitats de professorat, en les quals és deficitari el nostre sistema educatiu.

* *Política de beques universitàries adaptada a la realitat insular*

Demanam de les institucions que realitzi una política compensatòria de les dificultats dels formenterers i eivissencs per poder fer estudis universitaris.

* *Revalorització social del paper i la funció del pro-*

fessorat

Des de les institucions s'haurien d'impulsar campanyes en aquest sentit, per tal de fer de la professió docent una professió més considerada socialment i més atractiva per als nostres joves.

** Mesures per reduir la precarietat en el treball del personal no docent*

Desaparició de les contractacions a través de les ETT; durada mínima d'un any dels contractes per cobrir les vacants de tot el curs; suficient oferta pública d'ocupació amb una valoració adequada dels serveis prestats,...

Propostes sobre infraestructures i equipaments:

** Creació de nous centres de Secundària.*

Estan prevists 2 nous IES: el de Sant Agustí (possiblement entrarà en funcionament el curs 2002/03), que ha de permetre descongestionar almenys parcialment l'IES Algarb; i el de Sant Llorenç (que possiblement entrarà en funcionament el 2003/04).

Aquests 2 centres seran insuficients; es precisa la construcció d'un nou centre a Sant Antoni (sobretot si pensam en la situació absolutament insatisfactòria de l'annex de l'IES Quartó de Portmany) i un altre al municipi de Santa Eulària. En aquest sentit les dades d'escolarització de l'alumnat a Infantil i Primària són ben eloqüents.

** Centres d'Ensenyament de Règim Especial.*

Està prevista la construcció d'un centre per a l'actual Conservatori, ubicat actualment a l'edifici polivalent de Cas Serres i limitat en els seus possibilitats. Esperem que el nou edifici pugui permetre créixer i augmentar l'actual oferta del Conservatori.

Pel que fa a l'E.O.I. d'Eivissa i Formentera no té un edifici propi. És necessària la construcció d'aquest centre per poder tenir aules específiques, laboratoris d'idiomes amb els mitjans audiovisuals adequats per a l'ensenyança d'idiomes,... juntament amb els espais necessaris per al funcionament d'un centre (sala de professorat, departaments didàctics,...).

Així mateix podria oferir a la gent de les Pitiüses una major oferta (més idiomes, cursos al matí,...).

** Un nou model de centre per als IES.*

Cada vegada són més els que no compartim una tendència que s'ha anat imposant els darrers anys, la de crear centres de secundària grossos. Es tractaria de fer un altre tipus de centre, més petit, més "humà", que faciliti la convivència entre tots els integrants de la comunitat educativa i una major vinculació amb el seu entorn. També és necessari un nou plantejament de la distribució i dels tipus d'espais dels IES, més adequada a les necessitats actuals (desdoblaments, mitjans audiovisuals i informàtics, nous cicles formatius de FP,..)

Taula 4

Professorat dels Dept. d'Orientació dels IES i EOEP

IES	PS		CS		CT		AP		PT		AL		GS		AD		T. Ll		Total	
	D	I	D	I	D	I	D	I	D	I	D	I	D	Int.	D	I	D	I	Def	Int.
I. Macabich		1	1		1			1						1		1		1	2	5
Santa Maria	1			1		1				1,5						1			1	4,5
Blancadona		1		1		1		1		0,5				1		1		1	0	7,5
Sa Colomina		1		1		1		1	1 p	1						2		1	1	7
Algarb		1	1			1		1	1	1		1		1		1		1	2	7
Q. Portmany		1		1		1		1	1	1						1		1	1	7
Xarc		2		1	1			1	2 p			0,5		1	1			1	4 *	6,5
Marc Ferrer		1	1			1		1		1						1		1	1	6
TOTAL	1	8	3	5	2	6	0	7	5 *	6	0	1,5	0	4	1	8	0	6	12 (19,2%)	50,5 (80,8%)
EOEP	1	7																		

PS: Psico-Pedagogia

CT: Àmbit Científico-Tècnic

AL: Audició i Llenguatge

AD: Atenció a la diversitat

CS: Àmbit Sociolingüístic

AP: Suport a l'àrea pràctica

GS: Garantia Social

T. Ll.: Taller de llengües